

POLARSKOLEN.dk

På vej sammen

Unge i Grønland, Færøerne og Danmark

Elevhæfte 7-9 klassetrin

Introduktion

Tidsforbrug: 1 lektion (45 minutter)

Hej, jeg hedder Gregers. Det er mig, der har lavet dette forløb.

Det handler om unge i de tre lande Grønland, Færøerne og Danmark – også kaldet Rigsfællesskabet. I tænker måske: "Okay... men hvorfor?"

Jeg har i mange år rejst rundt i de tre lande – og jeg har mødt en masse sjove, kloge og meget forskellige unge mennesker. En ting har jeg undret mig over: Nemlig at unge i de tre lande ikke ved så meget om hinandens liv og hverdag. Og samtidig måske kan have forestillinger om hinanden, som ikke passer – altså har det man kalder "fordomme." Det vil jeg gerne lave om på.

Derfor har jeg lavet *På vej sammen*.

I kommer til at møde unge fra alle tre lande, høre deres historier og tanker, gøre jer overvejelser om jeres eget liv og opdage både forskelle og ligheder.

Forhåbentlig bliver det en spændende rejse hele vejen frem til Tema 7, hvor I selv skal lave videointerviews og arbejde med Temaet: Det gode ungdomsliv. Her skal I bruge det I har arbejdet med gennem hele forløbet. Så husk at gemme alt.

Sådan er forløbet bygget op

Materialet er bygget op omkring syv temaer, som tilsammen giver indblik i unges liv i Grønland, Færøerne og Danmark:

1		Rigsfællesskabet
2		Hverdagsliv
3		Fremtidsdrømme
4		Natur og klimaforandring
5		Identitet og fællesskab
6		Tre essays
7		Det gode ungdomsliv

Velkommen til *På vej sammen*. Nu starter rejsen – og jeg er virkelig glad for, at I er med!

Hvad er kultur?

Kultur er den måde, vi lever på. Det handler fx om: sprog, traditioner, værdier, hvordan vi er sammen. Alle mennesker er formet af den kultur – det fællesskab – de er vokset op i. Eller af flere kulturer samtidig. Kultur og identitet hænger nøje sammen.

Hvad er fordom?

Ordet fordom betegner, at vi uden rigtig at kende hinanden fælder en – oftest negativ – dom på forhånd. Fordomme skyldes ofte uvidenhed og kan ændre sig, når vi lærer hinanden bedre at kende.

Hvad er identitet?

Identitet handler om, hvem vi er. Om vores sprog, værdier, interesser og de fællesskaber, vi føler os som del af. Vi kan dog godt høre til flere steder på én gang. Vi er formet af den kultur vi er vokset op i, men vores identitet kan ændre sig over tid.

Tal sammen**1. Kultur:**

Hvad tænker I på, når I hører ordene: Grønlandsk kultur, Færøsk kultur og Dansk kultur?

2. Ligheder og forskelle:

Hvad tror I, unge i Grønland, Færøerne og Danmark har til fælles?

3. Identitet:

Tal sammen om hvordan den kultur unge vokser op i – i Grønland, Færøerne og i Danmark – kan have betydning for deres identitet og forskelligheder.

Et ord med betydning

”Rigsfællesskabet,” er et ord, som mange voksne bruger. Det dukker op i nyhederne, og bliver ofte brugt, uden at nogen rigtig forklarer det. Måske har I hørt ordet før. Måske ikke. Men, hvilken betydning har ”Rigsfællesskabet” for unge i de tre lande? Først lidt fakta.

Om Rigsfællesskabet – kort fortalt

Rigsfællesskabet er et samarbejde mellem Grønland, Færøerne og Danmark. De tre lande er historisk forbundne og har samme konge - Kong Frederik X. Rigsfællesskabet kaldes også ”Det Danske Kongerige”. Grønland og Færøerne er ligesom Danmark underlagt Danmarks Riges Grundlov. Grundloven bygger på demokrati og rettigheder som ytringsfrihed (frit at kunne sige og skrive sin mening/holdning uden at blive straffet) og religionsfrihed (frit at kunne vælge og praktisere sin tro). Samtidig har både Grønland og Færøerne ”selvstyre”. Det betyder, at begge lande selv bestemmer på en række områder. For eksempel har de deres egne regler om: Uddannelse, Natur, miljø og fiskeri og kultur. Danmark har ansvaret for nogle fælles områder, som: Forsvar, udenrigspolitik (forholdet til andre lande), valuta (danske kroner). Selvom ansvaret er fordelt, samarbejder Danmark, Grønland og Færøerne på mange områder – fx om forsvar og sikkerhed, internationale aftaler, uddannelse og kulturprojekter.

Forskellige meninger om Rigsfællesskabet

I alle tre lande findes der forskellige holdninger til Rigsfællesskabet. Nogle grønlændere og færinger mener, at samarbejdet giver tryghed og styrke, fordi landene kan støtte hinanden. Andre er mere kritiske. De oplever, at samarbejdet fra dansk side ikke altid har været ligeværdigt. Der har gennem tiden været eksempler på beslutninger, hvor Grønland ikke selv havde nok indflydelse. Det gør, at nogle i dag ønsker mere selvstændighed – eller måske fuld uafhængighed.

Ligeværdighed betyder, at man møder hinanden med respekt og har indflydelse på sin egen fremtid. Det er et meget vigtigt tema i samtalen om Rigsfællesskabet

Danmark og Grønland i konflikt med USA

Siden december 2024 har forholdet mellem Danmark/Grønland og USA været præget af uro, grundet USA`s erklærede ønske om at overtage Grønland. Siden da har USA`s præsident Donald Trump – også med truende sprogbrug - fastholdt sit krav om overtagelse af Grønland. Danmark og Grønland har tydeligt sagt fra overfor Trump og fastholder, at det er Grønlands befolkning og Selvstyret der bestemmer over Grønlands fremtid.

Færøerne ønsker mere selvstændighed

At et land har fuld selvstændighed betyder, at landet har det fulde ansvar for lovgivning, økonomi, forsvar, udenrigspolitik mv. – uden at være underlagt andre.

Fem ud af seks politiske partier i Færøerne går ind for øget selvstændighed – især på det udenrigspolitiske område. Færøerne bevæger sig langsomt i retning af større selvstændighed og en større løsrivelse fra Danmark. USA's præsident Donald Trumps trusler om overtagelse af Grønland, har fået Danmark og Grønland til at rykke tættere sammen.

Næste generation er jeres generation

Om få år er det jer, der har stemmeret og indflydelse, træffer beslutninger, møder hinanden i uddannelse/samarbejde og arbejder sammen på tværs af lande.

Jo bedre I forstår hinanden nu, jo lettere bliver det at samarbejde og respektere hinanden – nu og i fremtiden.

■ Grind

Traditionel fangst af grindehvaler (en delfinart), der finder sted på Færøerne. Det er en begivenhed, hvor flokke af hvaler drives ind fra havet mod udvalgte strande og bugter for at blive aflivet. Kødet og spækket bliver derefter fordelt gratis eller solgt lokalt til befolkningen i området. Denne tradition er blevet genstand for international kritik.

■ Ólavsøka

Færøernes nationaldag, som fejres hvert år den 28. og 29. juli. Højtiden markerer den norske konge Olav den Helliges død i året 1030, og fungerer som en forening af kultur, politik og religion. Festlighederne foregår primært i hovedstaden Tórshavn, hvor gaderne fyldes med folk i de farverige

■ Færøsk dans

Færøsk dans og sang er en central del af den færøske kulturarv, primært kendt gennem den traditionelle kædedans og de tilhørende kvad (ballader). Denne danseform er en levende tradition, der stammer fra middelalderen og er bevaret på Færøerne, mens den er forsvundet i resten af

■ Sagsområder og administration

Grønland og Færøerne er selvstyrende dele af Rigsfællesskabet, der selv lovgiver og administrerer de fleste sagsområder, herunder sundhed, uddannelse, fiskeri og miljø. Danmark varetager forsvar, politi, domstole, valuta og udenrigspolitik,

Se videoen Tema 1 – Rigsfællesskabet

(Tag evt. noter undervejs - Videoen varer ca. 3 minutter - Videoen ligger i Materiale Hub, www.polarskolen.dk)

Tal sammen

1. Var der noget I fik at vide, som I ikke vidste før?
2. Hvad betyder ordet "Rigsfællesskabet?"
3. Hvad betydning har ordet "Rigsfællesskabet" for jer personligt?

Besvar spørgsmål til Tema 1 – Rigsfællesskabet

(Husk at gemme jeres svar – I skal bruge dem senere - Svarark ligger i Materiale Hub)

Tema 1 – Afslutning med Kahoot

(Svarark og link til Kahoot ligger i Materiale Hub)

Hverdagsliv – i tre lande

Unge i Grønland, i Færøerne og i Danmark lever forskellige steder. Men fælles er, at de går i skole, er sammen med venner, bruger deres fritid på noget, de holder af – og tænker over deres fremtid.

At være ung i Grønland

Når man tænker på Grønland, forestiller man sig måske sne, hundeslæder og isbjerge. Det findes – men det er kun en lille del af hverdagen for unge i Grønland i dag. De fleste unge bor i byer eller små bygder langs kysten. En Bygd er en mindre by, der findes i Grønland og på Færøerne. Der bor færre mennesker end i en by. Mange bygder ligger tæt på Naturen. Nogle kan kun nås med båd, snescooter eller fly. Fællesskabet er ofte tæt, og mange kender hinanden. De unge i Grønland er stolte af deres sprog og kultur. De går i skole, er sammen med venner, spiller spil og ser videoer – ligesom unge mange andre steder i verden. Samtidig har mange et tæt forhold til Naturen og bruger tid på fiskeri, sejlsads eller ture i fjeldene. I større byer som Nuuk er der biograf, butikker og uddannelser. I mindre bygder er der færre muligheder, men ofte et stærkt fællesskab, hvor alle kender hinanden. Mange unge tænker over deres fremtid: Skal jeg blive hvor jeg er? Flytte til en større by eller tage en uddannelse i Danmark? Vigtige beslutninger i en global verden – kan være både spændende og forvirrende.

At være ung i Færøerne

I Færøerne vokser mange unge op omgivet af fjelde, hav og blæst. Nogle bor i små bygder, mens andre bor i hovedstaden Tórshavn. I bygderne er fællesskabet stærkt, og familier hjælper ofte hinanden. I Tórshavn er der flere muligheder for uddannelse, sport og kultur. Nogle unge flytter hjemmefra tidligt for at gå i skole i byen eller i Danmark. Færøske unge er også stolte af deres sprog, kultur og traditioner. Samtidig er de en del af en global verden med sociale medier, musik og trends fra hele verden. Mange unge står over for et valg: Blive på øerne – eller rejse ud i verden. Mange unge fra Færøerne rejser til Danmark for at tage en uddannelse, ofte i starten af deres 20'ere. Omkring halvdelen af de unge vælger ikke at flytte tilbage med det samme, men bliver, hvor de har taget deres uddannelse, fordi de trives med de muligheder, der er i større byer.

At være ung i Danmark

I Danmark vokser de fleste unge op med mange muligheder. Der er skole, fritidsaktiviteter og adgang til sport og kultur. De fleste unge er online hver dag og bruger sociale medier, spiller spil og ser videoer. Samtidig har unge i Danmark ikke alle de samme vilkår. Ligesom i Grønland og på Færøerne trives mange unge godt, mens andre kæmper med stress, pres eller ensomhed. Nogle oplever et stort pres for at klare sig godt i skolen og træffe de "rigtige" valg for deres fremtid. Ligesom unge fra Grønland og Færøerne, kan unge efter grundskolen vælge mellem forskellige uddannelser. Mange vælger en gymnasial uddannelse, mens andre vælger en erhvervsuddannelse, hvor man lærer et fag, for eksempel at blive tømrer, elektriker eller kok. Ligesom unge i Grønland og på Færøerne står danske unge over for vigtige valg og udfordringer i forhold til trivsel, uddannelse og fremtid.

Unge og ulighed

I alle tre lande i Rigsfællesskabet findes der ulighed. Børn og unge, der vokser op i familier, der er dårligt stillet i forhold til økonomi, uddannelse og livsvilkår oplever særlige udfordringer i kraft af deres sociale arv.

■ Nuuk

Nuuk er hovedstaden i Grønland og ligger ved en stor fjord omgivet af bjerge og hav i det sydvestlige Grønland. Der bor omkring 57.000 mennesker i Grønland og omkring 19.000 af dem bor i hovedstaden. Byen er Grønlands politiske og kulturelle centrum. Nuuk har gymnasium, kulturhus, sport, butikker og uddannelser.

■ Tórshavn

Tórshavn er hovedstaden i Færøerne og ligger ved havet omgivet af fjelde. Der bor omkring 55.000 mennesker på Færøerne og omkring 20.000 af dem bor i hovedstaden. Byen er landets politiske og kulturelle centrum. Tórshavn har skoler, gymnasium, sport, butikker og et aktivt musik- og kulturliv.

■ København

København er Danmarks hovedstad og ligger ved Øresund på øen Sjælland. Der bor omkring 6 millioner mennesker i Danmark og omkring 667.000 af dem bor i det, der hedder Københavns Kommune. Byen er landets politiske og kulturelle centrum. København har mange skoler, ungdomsuddannelser, kulturtilbud, sport og et rigt byliv.

■ Konflikten mellem Danmark/Grønland og USA – hvad betyder den for unge i hverdagen i Grønland?

Krisen fylder i medierne og i samtaler – også blandt unge i Grønland. Den ændrer ikke deres hverdag direkte, men den skaber usikkerhed og mange spørgsmål om fremtiden. For nogle unge betyder det, at de tænker mere over selvstændighed, identitet og hvem der skal bestemme over deres land?

Se videoen Tema 2 – Hverdagsliv

(Tag evt. noter undervejs - Videoen tager ca 15 minutter)

Tal sammen

1. Var der noget I fik at vide, som I ikke vidste før?
2. Hvor mange mennesker bor der i Grønland, i Færøerne og i Danmark?
3. Hvad tror du at krisen mellem Danmark/Grønland og USA betyder for unges hverdag i Grønland?

Besvar spørgsmål til Tema 2 – Hverdagsliv

(Husk at gemme jeres svar - I skal bruge dem senere)

Tema 2 – Afslutning med Kahoot

Fremtidsdrømme, udfordringer – og håb

Hvad tænker unge om fremtiden? Hvordan er jeres forventninger?

Når man er ung, kan forventninger til fremtiden opleves spændende – verden ligger åben. Men måske også opleves som noget utrygt og uoverskueligt. Der er mange gode muligheder – men også svære valg. Nogle unge drømmer om uddannelse, rejser, sport eller et bestemt job. Andre drømmer mest om at være glade, have gode mennesker omkring sig – at føle sig trygge. Mens nogle unge ved præcis, hvad de vil, er mange i tvivl om, hvad fremtiden vil bringe – hvilket er helt naturligt. I alle tre lande deler mange unge oplevelsen af at skulle præstere og levere høje karakterer i skolen. Forventninger fra familie og samfund opleves ofte som en belastning. Dertil kan komme bekymring om klimaforandring, krig, flygtningestrømme m.v. Med alle disse udfordringer som bagtæppe, er det meget vigtigt at fremhæve, at mange unge er gode til at holde fast i troen på positiv forandring – og muligheden for, at vi i fællesskab vil lykkes med at overkomme de udfordringer, vi står overfor. Håbet findes!

Sprog og uddannelsesmuligheder

I Grønland er grønlandsk hovedsproget, og dansk indgår også i undervisningen. Der findes mange uddannelser i Grønland – både gymnasiale og videregående – og det er ikke nødvendigt at tage til Danmark for at videreuddanne sig. Nogle unge vælger dog at studere i Danmark, og for dem kan det være en ekstra udfordring at flytte langt væk hjemmefra og at følge undervisning på dansk. På Færøerne er færøsk hovedsproget – med dansk som andet sprog. Der findes også ungdomsuddannelser og videregående uddannelser på Færøerne, og mange unge vælger at blive. Andre rejser til Danmark eller andre lande for at studere – og nogle vender hjem igen senere. I Danmark foregår undervisningen på dansk, og der findes mange uddannelsesmuligheder i hele landet.

Fælles drømme – forskellige veje

Unge i Grønland, på Færøerne og i Danmark har mange af de samme drømme om uddannelse, fællesskab og et godt liv. Men vejen dertil kan være forskellig. Nogle må flytte langt væk eller studere på et andet sprog, mens andre har flere muligheder tæt på.

AI og fremtiden

Flere unge taler om kunstig intelligens (Artificial Intelligence) som en del af fremtiden. AI kan allerede skrive tekster, analysere data og styre maskiner. Nogle unge er nysgerrige og ser muligheder. Andre er bekymrede for, om teknologi kan ændre eller overtage nogle job. Spørgsmålet er ikke kun, hvad AI kan – men hvordan mennesker vælger at bruge den.

Se videoen Tema 3 – Fremtidsdrømme

(Tag evt. noter undervejs - Videoen varer ca. 15 minutter)

Tal sammen

1. Var der noget I fik at vide, som I ikke vidste før?
2. Hvad drømmer unge i de tre lande om at arbejde med – og er der noget, der går igen?
3. Hvad er vigtigt for jer, når I tænker på jeres fremtidige job og liv?

Besvar spørgsmål til Tema 3 – Fremtidsdrømme

(Husk at gemme jeres svar - I skal bruge dem senere)

Tema 3 – Afslutning med Kahoot

Natur og menneske

Naturen spiller en stor rolle i alle tre lande i Rigsfællesskabet. I Grønland er naturen stor, vild og tæt knyttet til menneskers liv. Mange steder er jagt og fiskeri stadig en vigtig del af kulturen og hverdagen. På Færøerne er havet og fjeldene altid tæt på. Fiskeri har i mange år været et vigtigt grundlag for samfundet, og naturen spiller stadig en vigtig rolle for både arbejde og fritid. I Danmark er en meget stor del af naturen præget af intensivt landbrug med dyrkning af store mængder foder til dyr – primært grise i svineindustrien. Mange danskere ønsker at brugen af sprøjtegift reduceres eller helt stoppes, og at der gives mere plads til at genoprette vild natur. Dette er et aktuelt (2026) politisk spørgsmål. Mange danskere sætter pris på at tilbringe tid i ”naturlige” omgivelser, for eksempel ved kysten, i skoven eller i parker. Men vild natur er sjælden, og findes i Danmark meget få steder. Gældende for alle tre lande er, at naturen er under pres. Klimaforandring, forurening, overforbrug og tab af biodiversitet påvirker livet for planter, dyr og mennesker – i havet såvel som på landjorden. År for år er grønlændere vidne til, at indlandsisen grundet temperaturstigning smelter og gletsjere trækker sig tilbage. I dette tema skal I møde unge fra de tre lande og høre deres tanker om naturen og klimaforandring.

Hvilken betydning har naturen for unge?

Naturen spiller en rolle i mange unges liv – men på forskellige måder. Nogle unge bor tæt på fjelde, hav, is og store åbne landskaber og bruger naturen meget i deres hverdag. Andre bor i byer, hvor den eneste ”natur” består af parker eller grønne områder, eller på landet, hvor ”naturen” findes i form af marker og skove.

Klimaforandring (Global opvarmning)

Klimaforandring betyder, at jordens klima hurtigt ændrer sig. Dette sker med store forandringer til følge: Varmere temperaturer, smeltende is i Grønland og Arktis, stigende havniveau, ændringer i levevilkår for plante- og dyreliv, storme, ændringer i havmiljø, forandringer i fiskebestande og tab af naturens biodiversitet

Biodiversitet

Ordet biodiversitet betegner en mangfoldighed af alt levende i naturen og samspillet mellem dyr, planter og mikroorganismer. Biodiversiteten er truet på grund af menneskelig aktivitet, som fører til tab af levesteder og masseudryddelse af arter. Når biodiversiteten er høj, lever mange arter sammen og er afhængige af hinanden.

Havet og fiskebestande

Havet spiller en stor rolle i både Grønland og Færøerne. Fiskeri er en vigtig indtægtskilde - med eksport til mange lande i verden. Men livet i havet er truet. Klimaforandring, forurening og over-fiskeri, truer fiskenes liv i havet – og dermed også menneskers mulighed for fiskeri. Spørgsmålet er om politisk handling i form af fastsættelse af fangstkvoter (en fast grænse for hvor mange tons fisk industrien må fange) alene kan gøre at fiskene også findes i fremtiden.

Hvad bruges landbrugsjorden til?

I Danmark bruges en stor del af landets areal til landbrug.

Meget af jorden bruges til at dyrke afgrøder som korn og majs, der ikke bliver spist af mennesker. I stedet bliver de brugt som foder til dyr, for eksempel svin og køer. Det betyder, at store områder af naturen er blevet til marker. I dag taler mange for at en del af landbrugsjorden bør bruges anderledes. Mere vild natur, reduktion af foderproduktion til svineindustrien og dyrkning af flere planter til menneskeføde vil være en vigtig faktor i forhold til genoprettelse af biodiversitet – med bedre levevilkår for planter og dyr.

Rent drikkevand – En værdifuld naturressource

Rent drikkevand er noget, mange mennesker tager for givet. I Danmark kommer drikkevandet direkte fra grundvand i undergrunden. Men flere steder er der i de senere år fundet rester af pesticider og andre kemikalier i grundvandet. Derfor er rent drikkevand blevet et vigtigt politisk emne i Danmark (2026). I Grønland og på Færøerne kommer drikkevandet ofte fra søer, smeltevand eller vandløb, hvor vandet er meget rent. Samtidig er naturen mere sårbar, fordi forurening kan være svær at fjerne. Rent vand er en af de vigtigste naturressourcer, mennesker har.

Se videoen Tema 4 – Natur og klimaforandring

(Tag evt. noter undervejs - Videoen varer ca. 15 minutter)

Tal sammen om tekst, faktabokse og video

1. Var der noget I fik at vide, som I ikke vidste før?
2. Hvordan påvirker natur og klimaforandring livet for unge i Grønland, Færøerne og Danmark?
3. Hvordan bruger I naturen i jeres hverdag – og hvordan tror I, det er anderledes for unge i de tre lande?

Besvar spørgsmål om Tema 4 – Natur og klimaforandring

(Gem dine svar - du skal bruge dem senere)

Tema 4 – Afslutning med Kahoot

Tre lande – tre folk

Når man er ung, er man i gang med at finde ud af, hvem man er, og samtidig igang med at skabe sin identitet. Identitet kan handle om mange ting: Om hvilken kultur man er opvokset i, hvor man bor, hvilket sprog man taler, hvem man er sammen med og hvor man føler, at man hører til. Man kan godt identificere sig som grønlander, færinger eller dansker – og samtidig føle sig som del af et større fællesskab. Man kan altså godt høre til flere steder på én gang. Identitet bliver skabt både af, hvordan man tænker om sig selv, og hvordan andre ser på en. Grønland, Færøerne og Danmark er forbundet gennem Rigsfællesskabet. Alligevel ved mange unge fra de tre lande kun lidt om hinanden. Når man lærer hinanden bedre at kende, opdager man både forskelle og ligheder. Det bliver lettere at forstå hinanden og føle sig som del af samme fællesskab.

Venskab

Venskab er en særlig social relation, fordi den er frivillig og ligeværdig. Venskab er baseret på gensidig tillid og ofte fælles interesser. I modsætning til familie vælger vi selv vores venner. I videointerviews her i materialet fortæller mange af de unge fra de tre lande, at noget af det vigtigste i deres liv er, at være sammen med venner.

Fællesskab

Fællesskab handler om at høre til. Hvor venskab typisk er en nær relation mellem to personer, er et fællesskab en gruppe af mennesker, der er bundet sammen med noget tredje. Det kan være fælles værdier, interesser, geografi – eller en fælles sag. Rigsfællesskabet er blandt andet baseret på fælles historie, kultur og stærke personlige bånd mellem befolkningerne. Et fællesskab fungerer bedst, når det er ligeværdigt. Det betyder, at alle bliver set, hørt og respekteret. Uden ligeværd kan det være svært at føle, at man hører til.

Sprog og tilhørsforhold

Sprog er en vigtig del af vores identitet. I Rigsfællesskabet tales der flere sprog – grønlandsk, færøsk og dansk. Sprog kan gøre det lettere at forstå hinanden, men det kan også være en udfordring. Når vi lærer hinandens sprog – eller prøver at forstå det – kommer vi tættere på hinanden. Der findes unge, der er født i Grønland, som ikke taler grønlandsk. For nogle kan det betyde, at de ikke altid føler sig helt accepteret – at de ikke bliver set som “rigtige” grønlandere. Dette er et eksempel på hvor tæt sprog hænger sammen med identitet og følelsen af at høre til.

Se videoen Tema 5 – Identitet og fællesskab

(Tag evt. noter undervejs - Videoen varer ca. 15 minutter)

Tal sammen om tekst, faktabokse og video

1. Var der noget I fik at vide, som I ikke vidste før?
2. Hvad betyder fællesskab for jer – og hvordan kan man føle sig som en del af et fællesskab, selvom man er forskellig?
3. Hvilken rolle spiller sprog og sociale relationer for, hvem vi er – og for om vi føler, at vi hører til?/lande?

Besvar spørgsmål om Tema 5 – Identitet og fællesskab

(Husk at gemme jeres svar – I skal bruge dem senere)

Tema 5 – afslutning med Kahoot

Tre essays

Nu skal I møde tre unge mennesker, der hver især har skrevet et essay om at vokse op i deres land. I bestemmer selv om I vil læse indenad eller læse op for hinanden. I kan også vælge læsning i grupper af tre, hvor hver især læser et enkelt af de tre essays og derefter genfortæller hvad I kan huske til de andre. God fornøjelse!

At vokse op i Grønland

Jeg hedder Malik, og jeg er 15 år. Jeg bor i Nuuk, som er hovedstaden i Grønland. Nogle tror, at Grønland kun er is og sne, men sådan er det ikke. Jeg bor i en by med skole, butikker og venner – lidt ligesom mange andre unge i verden.

Min hverdag ligner på mange måder andre unges. Jeg går i skole, hænger ud med mine venner og bruger min telefon ret meget. Vi spiller spil, ser videoer og skriver sammen. Men samtidig er der også noget, der er anderledes.

Naturen er tæt på. Hvis jeg går lidt uden for byen, er der fjelde og hav. Om sommeren er det lyst næsten hele tiden, og om vinteren er det mørkt i mange timer. Det påvirker, hvordan man lever. Vinteren kan godt føles lidt lang, men så er det ekstra hyggeligt at være sammen med venner og familie. Min familie betyder meget for mig. Vi spiser ofte sammen, og nogle gange tager vi ud i naturen. Min far fisker, og jeg har været med flere gange. Det er ikke noget, jeg gør hver dag, men det er stadig en del af mit liv. Det føles lidt som noget, der forbinder mig med Grønland. Sprog er også en del af, hvem jeg er. Jeg taler både grønlandsk og dansk. Nogle gange tænker jeg på grønlandsk, andre gange på dansk. Det kommer an på, hvem jeg er sammen med. Jeg kender også unge, som ikke taler så meget grønlandsk. Det kan nogle gange være lidt svært, fordi sproget betyder meget for mange. Jeg tænker også på min fremtid. Nogle af mine venner vil gerne blive i Grønland, mens andre drømmer om at tage til Danmark eller et helt andet land. Jeg er ikke helt sikker endnu. Måske vil jeg gerne ud og opleve noget – men jeg tror også, jeg vil vende tilbage. For mig er det at vokse op i Grønland både almindeligt og specielt på samme tid. Jeg lever et liv, der ligner mange andres, men jeg er også tæt på en natur og en kultur, som er helt særlig. Jeg tror, det vigtigste for mig er det samme som for mange andre unge: mine venner, min familie og følelsen af at høre til et sted.

At vokse op – og være ung i dag på Færøerne

Jeg hedder Halla og er 16 år. At vokse op som barn var trygt og roligt. Byen er lille, og de fleste kender hinanden. Som barn kunne jeg bevæge mig frit rundt i byen, fordi mine forældre vidste, at det var sikkert.

Jeg har været meget udenfor, især i naturen omkring byen. Man finder selv på lege sammen med venner. Der er også sport og fælles aktiviteter, som samler os. At vokse op her har betydet meget for, hvem jeg er i dag, fordi fællesskabet fylder så meget. I min hverdag går jeg i 10. Klasse, og dagene starter tidligt, fordi jeg pendler omkring 45 minutter med bus til skole. Efter skoledagen tager jeg bussen hjem igen, og når jeg kommer hjem, bruger jeg lidt tid på at slappe af, inden resten af dagen begynder. Volleyball fylder en stor del af mit liv, især for tiden. Jeg træner meget nu hvor vi har haft forberedelser til EM-kvalifikationen med landsholdet. For nyligt deltog vi i turneringen i Irland, hvor vi endte på en andenplads. Det betyder, at vi er kvalificeret videre til endnu en EM-kvalifikation, hvilket jeg er meget stolt af. Jeg har for nylig været i Norge og set Færøernes herrelandshold i håndbold spille. Der var utrolig

mange færinger til stede – omkring 6.000–7.000 tilskuere. Det svarer til cirka 10% af hele Færøernes befolkning, og det var en helt fantastisk og meget stor oplevelse. Når jeg ikke går i skole eller træner, holder jeg meget af at være sammen med min familie og mine venner. Jeg er en social person og sætter stor pris på fællesskab. Det, der har formet mig, er især oplevelserne og menneskene omkring mig. At vokse op i en lille by har lært mig at værdsætte, hvordan folk støtter hinanden, og hvor vigtigt fællesskab er. Jeg er vokset op med at tage på camping i naturen sammen med hele min familie. Det er noget, jeg har gjort i mange år, og det har givet mig utrolig mange gode minder. Opholdene i naturen har lært mig meget og har været med til at forme mig til den person, jeg er i dag. I den uge, hvor vi camperer, er man altid sammen med sin familie og andre campister. Man er mere nærværende, taler sammen og deler oplevelser, og det har lært mig værdien af fællesskab og samvær. Når jeg tænker på fremtiden, håber jeg bare at være glad og have gode mennesker omkring mig. Jeg drømmer om at få et godt arbejde, få børn og skabe et liv, hvor jeg trives og føler mig tryk. Jeg tager tingene, som de kommer, og prøver at tage ét skridt ad gangen. Det hele skal nok gå. Hvis jeg skulle sige én ting til unge på min egen alder i Grønland, på Færøerne eller i Danmark, skulle det være, at man ikke behøver at have alting planlagt med det samme. Det er helt okay at være i tvivl og tage tingene i sit eget tempo. Jeg har lært, at fællesskab og mennesker omkring én betyder mere end perfekte planer. Det vigtigste er at være sig selv og gøre det, man trives med. Noget, der ofte bliver misforstået om Færøerne, er, at det er et lille og lukket sted. For mig er Færøerne et sted med stærk natur, egen kultur og traditioner, som man vokser op med og bliver præget af. At bo på Færøerne har lært mig at værdsætte naturen, sproget og de færøske traditioner, og det er noget, jeg altid vil have med mig, uanset hvor jeg ender i fremtiden.

At være ung i dag i Danmark

Jeg hedder Philip, jeg er 14 år gammel og bor i Danmark. Jeg tænker egentlig sjældent over, hvordan det er at være ung i Danmark, det er jo bare hvad jeg altid har været vant til. Jeg bor i en lille by lidt uden for København.

Her går jeg på den lokale skole, som ligger lige rundt om hjørnet. Jeg har boet i byen hele mit liv, og jeg synes at det har været et dejligt sted at vokse op. Vi har en hyggelig gågade ned til havnen. Her kan man om sommeren nyde en is eller spise lækker mad på en af byens restauranter, mens man nyder den dejlige havudsigt. Byen har et helt specielt sted i mit hjerte, og jeg har tusindvis af minder fra denne by, som jeg aldrig vil glemme. I min fritid elsker jeg at være aktiv, jeg går til fodbold og træner i fitness næsten alle dage i ugen, og nyder at holde mig i gang. Dog synes jeg at det kan være svært, både at balancere skole, venner og sport på en gang. Min hverdag ser egentlig meget ens ud. Jeg står op ved 7-tiden, spiser morgenmad, gør mig klar, og cykler så i skole. Mine skoledage er typisk fra 8-14:30. Jeg elsker min klasse, og synes timerne er spændende. Det er klart at nogle dage går nemmere end andre, men når andre unge siger, at skole er det værste, er jeg ikke enig. Til gengæld synes jeg, at vores skoledage er lidt lange. Når man først er hjemme fra skolen og får sat sig ned, er dagen næsten omme, og hvis man har sport oveni, kan det nemt blive ret stresset. Selvom dagene kan være stressede, tager jeg ikke for givet at jeg bor i et land, hvor jeg har adgang til en uddannelse. Jeg hører tit spørgsmålet, hvad vil du gerne være når du bliver ældre, og ja, det er jo lige det. Da jeg var lille var jeg helt sikker på at jeg skulle være astronaut, bjergbestiger eller noget andet helt vildt, men nu hvor jeg er blevet ældre bliver jeg mere og mere i tvivl. Behøver jeg virkelig at være verdenskendt astronaut for at være glad, eller er der andre vigtigere ting i livet? For nu må jeg forblive i tænkeboksen om min fremtid, og måske er det i virkeligheden bedre end at have hele mit liv planlagt. Bekymringer om fremtiden er en ting næsten alle unge oplever, ikke bare i Danmark, Grønland eller på Færøerne, men en generel ting for unge i hele verden. Det er klart at fremtiden er skræmmende, man ved aldrig hvad den kan byde på, eller hvordan den ender, men hvis man tænker over det, er det så i virkeligheden ikke hvad der gør livet interessant? Hvis du vidste alt hvad der ville ske i din fremtid, alle store ting, alle små ting, ville livet så ikke være pænt kedeligt? Ingen ved hvad fremtiden byder på, så måske burde vi tage det roligt og lade tingene falde på plads hen af vejen, det prøver jeg ihvertfald at blive bedre til selv.

Tal sammen

1. Var der noget I fik at vide, i de tre essays, som I ikke vidste før?
2. Hvad betyder fællesskab, natur og fremtid for de tre unge – og hvordan ligner det eller adskiller det sig fra jeres eget liv?
3. Nævn eksempler på forskelle i hvordan de tre unge ser på deres liv i fremtiden.

Skriv et essay

Skriv et essay hvor du fortæller om dig selv. Beskriv det sted du bor, din hverdag og de mennesker der er særlige vigtige for dig. Hvad betyder noget i dit liv? Hvad gør dig glad? Find svarark i Materiale Hub og skriv ca. en A4 side. God fornøjelse!

Fremtid, forestilling & fantasi

Når I er færdige med at skrive essay, kan I gå videre til de næste to opgaver. Find svarark i Materiale Hub.

Din Fremtid

- Hvordan forestiller du dig dit liv om 5–10 år?
- Hvor bor du?
- Hvad laver du?
- Hvad er vigtigt for dig?

Skriv kort hvad du forestiller dig.

Forestilling & fantasi

Forestil dig hvordan dit liv kunne være, hvis du var født og opvokset i et af de andre lande i Rigsfællesskabet. Vælg et land.

Skriv nu et brev til en ven, hvor du beskriver dit ”nye” liv.

Brug både din viden og din fantasi.

Hvad vil det sige at have et godt ungdomsliv?

Uanset om unge har hjemme i Grønland, Færøerne eller Danmark, vil der være mange forhold, der spiller ind. Ligesom der er forskel på, hvad unge mener, har størst betydning. Nogle ser måske, at familie, venner og fællesskab er vigtigst for et godt ungdomsliv. Andre vil fremhæve betydningen af fritidsinteresser eller drømme for fremtiden. I På vej sammen (Tema 1-6) har I arbejdet ud fra video interviews af unge fra Grønland, Færøerne og Danmark. De unge fortæller om sig selv og deres liv ud fra spørgsmål og forskellige temaer. De samme spørgsmål skal I også bruge, når I om lidt skal interviewe hinanden.

Del 1 – Interview/Videoptagelser

Sådan arbejder I

Gå sammen to og to. Brug et udskrift af interview-spørgsmålene (pdf findes i Materiale Hub). Interview hinanden på skift. Brug jeres telefon til at optage video. I må gerne vise interviewet af jer selv til hinanden, til klassen eller jeres familie bagefter.

Interviewspørgsmål

1. Hverdagsliv

Skole: Hvad kan du bedst lide ved skolen? Er der noget, du synes er spændende eller udfordrende?

Fritid: Hvad laver du, når du har fri? Har du en hobby, en sport eller noget andet, du bruger tid på?

Særlige traditioner: Er der noget unikt ved at være ung i (Grønland, Færøerne, eller Danmark) som du synes er vigtigt at fortælle om? (F.eks. traditioner, fester, musik, natur eller mad).

2. Fremtidsdrømme og udfordringer

Hvordan forestiller du dig dit liv om 10 år? (F.eks. uddannelse, job, familie, hvor du bor)

Hvad drømmer du om at arbejde med?

Hvilke udfordringer tror du, unge vil møde i fremtiden? (F.eks. jobmuligheder, klima, teknologi)

3. Natur og klimaforandringer

Hvilken betydning har naturen for dig?

Bruger du meget tid udenfor?

Hvad tænker du om klimaforandring?

4. Natur og klimaforandringer

Hvad betyder Rigsfællesskabet for dig? Tænker du over det i din hverdag?

Hvad tror du, unge fra de tre lande har til fælles?

Er der noget, du gerne vil vide om unge i (Grønland, Færøerne eller Danmark?)

Optag med mobil telefon

- Hold telefonen vandret
- Sørg for roligt billede (hold mobilen stille)
- Optag i et stille rum
- Tjek lyden – man skal kunne høre tydeligt
- Brug gerne naturligt lys

Et godt interview

- Stil ét spørgsmål ad gangen
- Lyt og giv tid til svar
- Se på hinanden – ikke kun på skærmen
- Spørg ind, hvis noget er interessant
- Vær nysgerrig og respektfuld
- God fornøjelse med at interviewe hinanden!

Del 2 – Det gode ungdomsliv – Emnearbejde

Byg videre på jeres videointerviews

I del 2 er det meningen at I bygger videre på det, I har talt om i forbindelse med videointerviews og har arbejdet med indtil nu (Tema 1-6). I bestemmer selv, om I vil arbejde individuelt, i par eller grupper.

Vælg et emne

Vælg frit et emne som I finder interessant, og som I mener har særlig betydning for et godt ungdomsliv. Brug det I allerede ved og søg ny viden (Se Links). Forbered derefter et produkt til fremlæggelse af jeres arbejde i klassen.

Emner kan f.eks. være:

Fritidsinteresser	Traditioner	Hverdagsliv	Identitet
Natur/klima	Fordomme	Skole/uddannelse	Ulighed

Jeres opgave:

- Vis hvorfor I mener, at jeres emne er vigtigt
- Vis hvordan jeres emne hænger sammen med “Det gode ungdomsliv”
- Brug jeres opgave besvarelser, interviews og tekster i fakta bokse til inspiration – og søg gerne ny viden (Se Links)
- Tal sammen og vælg det, som er vigtigst at få med
- Hold det enkelt
- Vælg en form, hvor jeres budskab bliver tydeligt

Fremlæggelsesform

I bestemmer selv, hvordan I vil fremlægge for klassen:

- Video eller lyd
- Planche
- Power Point Præsentation
- Mundtlig fremstilling
- Noget andet kreativt

Unge og liv i de tre lande

- Visit Greenland
- Visit Greenland (Gode artikler og billeder af liv, natur og kultur i Grønland)
- Visit Faroe Islands (Indblik i færøsk kultur, hverdag og traditioner)
- Danmark.dk (Om livet i Danmark, uddannelse og samfund)

Uddannelse og ungdomsliv

- UddannelsesGuiden (Hvordan unge tænker om uddannelse og fremtid)
- Nordisk Ministerråd (Samarbejde mellem nordiske lande – inkl. unge)

Trivsel og ungdom

- Børns Vilkår (Hvad der er vigtigt for unge i hverdagen)
- UNICEF Danmark (Unge, rettigheder og livsvilkår globalt)

Natur og klima (kobling til ungdomsliv)

- FN (Om klima og fremtid – relevant for unge)
- WWF (Natur, klima og hvad man kan gøre)

Del 3 – Fremlæggelse

- Færdiggør jeres emnearbejde (og fordel roller til fremlæggelsen)
- Forbered fremlæggelse
- Fremlæggelser i klassen

Tip til en god fremlæggelse

- Start med at fortælle, hvad jeres emne er
- Forklar, hvorfor I har valgt det
- Brug eksempler fra jeres svar, videoer og tekster
- Tal tydeligt og kig på dem, der lytter
- Giv hinanden plads, så I alle får en rolle i fremlæggelsen
- Hold det enkelt
- Afslut med en kort konklusion: Hvad har I fundet ud af?

Godt arbejde! – Jeg håber I synes at det var spændende at fremlægge og høre hinandens fremlæggelser

Evaluerings (Ligger i Materiale Hub)

Som jeg nævnte i introduktionen, er jeg optaget af, at unge i Grønland, på Færøerne og i Danmark lærer hinanden bedre at kende. Når vi forstår hinanden bedre, bliver der også mindre plads til fordomme.

Nu er jeg nysgerrig på at høre, hvad I synes om forløbet.

- Grønlandsk: Qujanarujussuaq
- Færøsk: Túsund takk
- Dansk: Mange tak

På vej sammen

Et undervisningsforløb om unge i
Grønland, Færøerne og Danmark

POLARSKOLEN.dk

www.polarskolen.dk

Støttet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
